A photograph of an autumn scene. On the left, a dark, textured tree trunk is visible. The ground is covered in a thick layer of fallen, brown and orange leaves. Several leaves are captured in mid-air, falling from the top of the frame. The background is a soft, out-of-focus mix of warm autumn colors like yellow, orange, and light green, suggesting sunlight filtering through the trees.

Forhandlingar i kap. 3 og 5

Kortkurs 30.08.23

Kap 3 og 5 **vs** kap 4

- Kap 4
 - Pottforhandlingar
 - Ein del av det sentrale oppgjeret
 - Potten skal brukast opp (minimum)
 - Bestemt verknadsdato (datotillegg)
- Kap 3 og 5
 - Reint lokalt oppgjer
 - 2023: ingen føringar (ser ofte til ramma i kap 4)
 - Modell 1 eller 2
 - Må ta omsyn til **lokalt** overheng (Modell 2) og glidning (modell 1 og 2)
 - Årsverknad **vs** datotillegg

Modell 1

4.1 Modell 1 – Forhandle om datolønnsvekst

Det vil si å forhandle om én prosentsats for lønnstillegg fra et angitt virkningstidspunkt. Datolønns-virkning betyr at resultatet partene blir enige om i lokale forhandlinger, gjelder fra en gitt dato, f.eks. fra 1. mai. I denne modellen forhandler partene kun om hva størrelsen på denne prosentsatsen skal være, og forholder seg ikke til beregning av overheng i selve forhandlingene. I denne modellen be-regnes ikke overheng. Man kan likevel ta utgangspunkt i f.eks. frontfagets ramme for årslønnsvekst.

Eksempel:

I en kommune kan det være enighet om at årslønnsrammen i frontfaget og/eller resultatet i kapittel 4 skal legges til grunn for lønnstilleggene i kapittel 5. Rammen i frontfaget og/eller kapittel 4 er for eksempel 3,2 prosent og man blir enige om at datolønnsstilleggene per 1. mai da skal være nettopp 3,2 prosent. I tillegg kan man etter en skjønnsmessig vurdering være enige om å ta hensyn til et glidningsanslag, f.eks. på 0,2. Datolønnsstillegg i kapittel 5 per 1. mai blir da $3,2 - 0,2 = 3,0$ prosent.

Modell 2

4.2 Modell 2 – Forhandle om årslønnsvekst

Dersom partene lokalt velger å forhandle ut fra modellen om årslønnsvekst, altså ut fra hvilken effekt resultatet av lønnsforhandlingene skal ha på kommunens/fylkeskommunens årlige budsjett, må partene også diskutere overheng som del av forhandlingene. Ved bruk av virkningstidspunkt 1. januar er det i praksis ikke overheng og det er da modell 1 som gjelder. Isolert sett vil lønnsglidning bidra til overheng. Også her bør gjøres en skjønnsmessig vurdering av og om overheng av glidningen skal inkluderes i forhandlingsøkonomien.

Eksempel:

I en kommune er det enighet om at rammen fra f.eks. frontfaget og/eller resultatet i kapittel 4 skal legges til grunn for lønnstillegg i kapittel 5. Rammen i frontfaget og/eller resultatet i kapittel 4 er f.eks. 3,2 prosent. I kommunen er det beregnet at overhenget i kapittel 5 er 0,3 prosent. Det er da $3,2 - 0,3 = 2,9$ prosent igjen å forhandle om. I tillegg kan man etter en skjønnsmessig vurdering være enige om å ta hensyn til et glidningsanslag, f.eks. på 0,3. Da er det $3,2 - 0,3 - 0,3 = 2,6$ prosent igjen å forhandle om. Dersom tillegg gis per 1. mai, må satsen justeres opp med antall måneder det er igjen av året, slik at tillegg blir $2,6 * 12 / 8 = 3,9$ prosent.

Dersom partene lokalt velger å bruke årslønnsvekstmodellen, råder KS og Akademikerne kommune de lokale partene om å finne en felles tilnærming til om og hvordan overheng og lønnsglidning skal brukes i lokale forhandlinger. Det bør være enighet om hvilken betydning dette eventuelt skal få for den disponible forhandlingsøkonomien (hva som er faktisk lønnstillegg per dato, f.eks. 1.5). Arbeidstakerorganisasjonene i Akademikerne kommune er som regel opptatt av datotilleggets størrelse i kapittel 3 og 5, hvor den avtalte rammen/årslønnsveksten i kapittel 4 gjerne minst legges til grunn for lønnskravet.

Glidning

- Lønnstillegg/auke som skjer utanom dei ordinære forhandlingane
 - ansiennitetsopprykk
 - særskilde forhandlingar
 - skifte av stillingsinnehavar
- Kan variere ein del frå år til år, derfor ser ein på eit snitt over fleire år
- Bruk gjerne berekninga frå kap. 4 (i 2021 er den 0,3 %)

kr

Overheng

Gjennomsnittslønn år 2

Årslønnsvekst

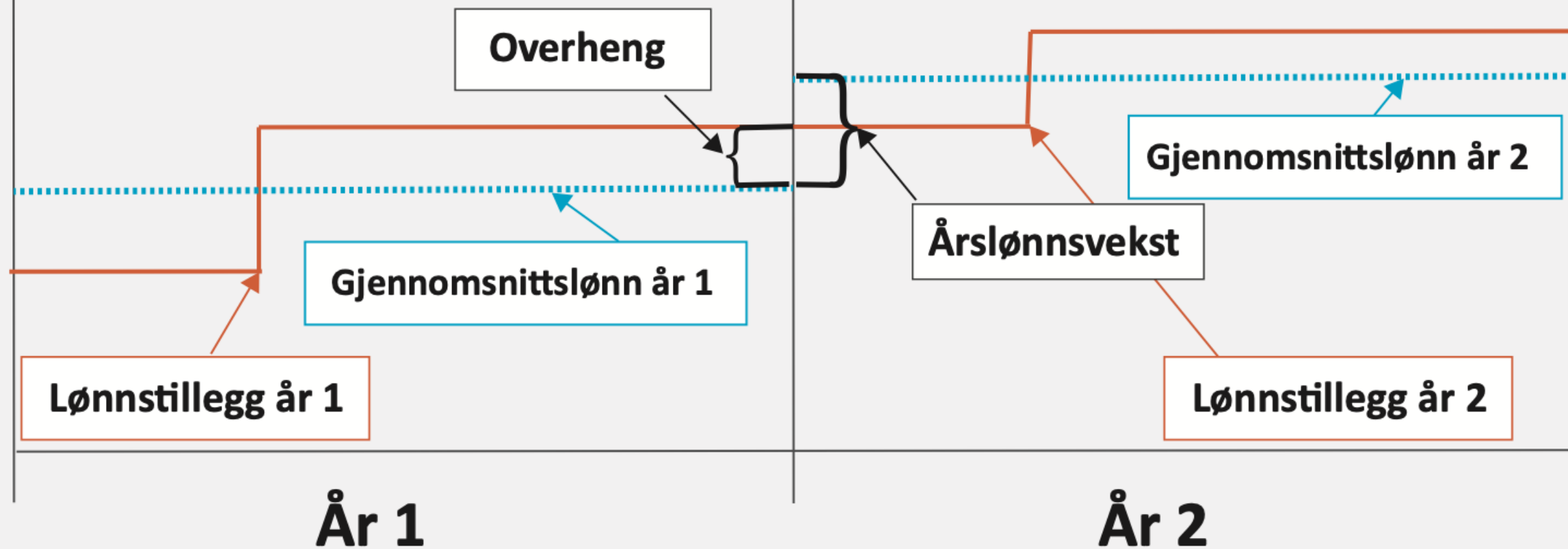
Gjennomsnittslønn år 1

Lønnstillegg år 1

Lønnstillegg år 2

År 1

År 2

Overheng

Årslønn 1. jan. 2009 : 300 000 kr

Årslønn 1. mai 2009 : 312 000 kr

Årslønn heile 2009 : $\left(\frac{300\,000\text{kr}}{12} \cdot 4\right) + \left(\frac{312\,000}{12} \cdot 8\right) = 308\,000\text{kr}$

Årslønn 2010 : 312 000 kr

Differanse 09-10 : 4 000 kr
↑
Overheng

1,3 %

Leiarar i kap 4

- 5,7 % frå 01.05 (dei som er i kap 4)

C. HTA kapittel 4 – generelt tillegg til arbeidsledere, fagledere og ledere pr. 1.5.2023

Ansatte i stillingskodene 7003, 7004, 7451, 7458, 7453, 7459, 7951 og 7954 gis et lønnstillegg på 5,7 prosent av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2023. Virkningsdato er 1.5.2023.

Ramma for det sentrale oppgjeret

Årslønnsvekstramme	Kap 4	Ledere	Gr.1	Gr.2
Overheng til 2023	1,00 %	1,00 %	1,10 %	1,00 %
Anslag glidning i 2023	0,20 %	0,70 %	0,10 %	0,30 %
Sentrale lønnstillegg per 1.5.2023	3,60 %	3,65 %	3,66 %	3,56 %
Sentrale lønnstillegg per 1.1.2023	0,10 %	0,00 %	0,00 %	0,18 %
Følgkostnader sentrale tillegg	0,06 %	0,06 %	0,08 %	0,05 %
UB	0,44 %	0,28 %	0,67 %	0,26 %
Sum sentrale tillegg	4,2 %	4,0 %	4,4 %	4,0 %
Anslag årslønnsvekst 2022- 2023	5,4 %	5,7 %	5,6 %	5,3 %
Overheng til 2024	1,9 %	2,1 %	1,9 %	1,9 %
Kostnad	10 435 931 789			

Modell 1

- To strategiar
 - 5,7 % frå 01.05.23
 - 5,4 % - glidning 0,2 % = 5,2 % frå 01.05.23

C. HTA kapittel 4 – generelt tillegg til arbeidsledere, fagledere og ledere pr. 1.5.2023

Ansatte i stillingskodene 7003, 7004, 7451, 7458, 7453, 7459, 7951 og 7954 gis et lønnstillegg på 5,7 prosent av den enkeltes grunnlønn pr. 30.4.2023. Virkningsdato er 1.5.2023.

Modell 2

- $5,4 \% - \text{overheng (t.d. } 1,0\%) - \text{glidning (t.d. } 0,2 \%) = 4,2 \%$
(årsverknad)
- Verknadsdato 01.05.23: $4,2 \% \times 12/8 = 6,3 \%$

Overheng II

- Dette MÅ ein berekne lokalt!
 - KS tilbyr alle kommunane hjelp til berekninga
 - Kan stole på desse tala
 - Kan setje ned eit partsamansett berekningsutval
 - Tek utgangspunkt i lønnsmassa (men det skal vere dei same stillingane!)

Årslønnsvekstramme 2020

Årslønnsvekst, om man følger frontdfaget og det sentrale oppgjøret i KS-området

1,7 %

Minus overheng til 2020

1,2 %

Minus anslag lønnsglidning i 2020. Gjennomsnitt over tre år. 50 % lagt på 1.1, 50 % lagt på 1.7

0,3 %

Rest av årslønnsvekstrammen 2019-2020 når kap. 4/frontfagsveksten følges

0,3 %

Omregnet til datolønnsvekst, med virkningstidspunkt 01.05

0,4 %

Berekening av pott i kapittel 3 og 5 - 2021

Fyll inn i dei **kvite** felte. Forklaring til felte kjem fram ved å bevege musepeikaren over feltet.

Fjoråret - 2020

Lønn/lønsmasse pr 01.01.

500 000

Lønn/lønsmasse pr 31.12.

520 000

kr

Verknadsdato for tillegg

01.05.2020

Gjennomsnittleg årsløn

513 333

kr

Overheng til 2021

1,30 %

Datotillegg

4,00 %

Årsverknad av datotillegg

2,71 %

Her legg du inn lønn/lønsmasse før

Her legg du inn lønn/lønsmasse etter

Her legg du inn fjorårets verknadsdato.

I år - 2021

Lønn/lønsmasse pr 01.01.

520 000

kr

Krav evt. ramme KS

2,8 %

Overheng

1,30 %

Forhandlingspott i %

1,50 %

Verknadsdato

01.05.2021

Her legg du inn den årsramma de vil kreve. Ein kan bruke sentral ramme frå KS-oppgjeret, men det kan vere grunnar til å gå både opp og ned - alt etter kva lønsutvikling denne gruppa/personen har hatt i høve til dette året.

Verknadsdato for årets oppgjer.

Krav i prosent, pr. dato

2,25 %

Krav i kroner

11 710

kr

Oppgåve

Ramma for årets oppgjør vart på 3,3 % i kap. 4.

Lokalt overheng og glidning i kap. 3 er berekna til høvesvis 1,2 % og 0,2 %.

- Kva krav bør du minimum stille ved bruk av modell 1?
- Kva krav bør du minimum stille ved bruk av modell 2?

Verknadsdato i begge tilfella er 01.05.

Ting å tenke på

- Er det skeivheiter som ein bør ordne opp i? Skal det finansierast av «ramma»?
- Er glidningstalet eller overhenget stort? Sjekk om det er kome til nye stillingar eller om nokre har fått store lønnsauker i perioden (evt skifte av stillingsinnehavar). Viss ja, bør auken takast ut av berekninga.
- Avklar med arbeidsgjevar i god tid om de skal bruke modell 1 eller 2. Valet ein tek må gjelde for alle påfølgjande forhandlingar.

https://www.utdanningsforbundet.no/globalassets/larerhverdagen/2023.08.22_veiledningshefte_lokal_lonn_2023.pdf

KS tariffområde
Lokale forhandlinger
– veiledningshefte 2023

